

თბილისის სასულიერო აკადემია და სემინარია

სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამა

საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება	ლიტურგიკა
განათლების საფეხური	დოქტორანტურა
სწავლების ენა	ქართული
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია	თეოლოგიის დოქტორი (ლიტურგიკა)
საგანმანათლებლო პროგრამის ხელმძღვანელები	თეოლოგიის დოქტორი, არქიდიაკვანი დემეტრე (დავითაშვილი)
საგანმანათლებლო პროგრამის ხანგრძლივობა და მოცულობა კრედიტებში	სასწავლო კომპონენტი - 60 კრედიტი (ECTS)

საგანმანათლებლო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა	სადოქტორო პროგრამაზე მიღების წინაპირობებს განსაზღვრავს თბილისის სასულიერო აკადემიისა და სემინარიის დოქტორანტურისა და სადისერტაციო საბჭოს დებულება, რომლის შესაბამისად: პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა: დოქტორანტურაში სწავლის უფლება ეძლევა მართლმადიდებლური თეოლოგიის მაგისტრს ან ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა მონათესავე დარგში აკადემიური ხარისხის მქონე პირს. დოქტორანტობის კანდიდატს მოეთხოვება ერთ–ერთი ევროპული სამეცნიერო ენის (ახალი ბერძნული, ინგლისური, გერმანული, ფრანგული, იტალიური) ან რუსული ენის არანაკლებ B2 დონეზე ცოდნის დადასტურება (შესაბამისი გამოცდის ჩაბარება ან საერთაშორისო აღიარების მქონე სერტიფიკატის წარმოდგენა). სავარაუდო სამეცნიერო ხელმძღვანელისა და პროგრამის ხელმძღვანელის (შესაბამისი ქვედარგის ხელმძღვანელის) თანხმობა; გასაუბრების შედეგების მიხედვით დოქტორანტურაში მიმღები კომისიის მიერ გაწეული რეკომენდაცია. (დოქტორანტურაში სწავლის უფლება შეიძლება მიეცეს სხვა ქვეყნის უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულს (საქართველოს «უმაღლესი განათლების შესახებ» კანონის 50-ე მუხლის მოთხოვნათა შესაბამისად). დოქტორანტურის კანდიდატი, თუ ქართული მისი დედაენა არ არის, წარმოადგენს ქართული ენის ცოდნის დამადასტურებელ სერტიფიკატს.
საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი	თანამედროვე სტანდარტების დონეზე მოამზადოს ღრმა თეორიული ცოდნის მქონე მაღალკვალიფიციური სპეციალისტები თეოლოგიაში (ლიტურგიკა), რომელთაც შეეძლებათ კრიტიკულად გააანალიზონ და განაზოგადონ საკვლევი წყაროთმცოდნეობითი მასალა. გააღრმავონ ბაკალავრიატსა და მაგისტრატურაში შეძენილი ცოდნა.

სადოქტორო
პროგრამის
საკვალიფიკაციო
დახასიათება:

თეოლოგიის (ლიტურჯიკა) სადოქტორო პროგრამა საშუალებას იძლევა მომზადდეს თეოლოგი მეცნიერ-მკვლევარი, რომელსაც ექნება თანამედროვე სტანდარტების შესატყვისი ზოგადი და დარგობრივი კომპეტენციები თეოლოგიის აქტუალური პრობლემების გადასაჭრელად. პროგრამის თემატიკა დოქტორანტს საშუალებას აძლევს, მიიღოს თეორიული ცოდნა, განავითაროს და დახვეწოს ანალიზისა და ინტერპრეტაციის უნარი კონკრეტული თეოლოგიური პროცესების გათვალისწინებით.

დოქტორანტს ექნება კონკრეტული, ფართო და დეტალური ცოდნა ეკლესიის საღვთისმსახურო მემკვიდრეობის შესახებ; შეეძლება როგორც რეგიონალური თავისებურებების გათვალისწინება, ასევე კვლევისას ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა სხვადასხვა დისციპლინის (ისტორია, ფილოლოგია, ლიტერატურული კრიტიკა, პალეოგრაფია, ანთროპოლოგია, ფილოსოფია, სამართალი, და ა. შ.) სათანადოდ გამოყენება.

სადოქტორო პროგრამის ერთ-ერთი ძირითადი მიზანია უმაღლესი სასწავლო დაწესებულებებისათვის, უპირველესად კი - მართლმადიდებლურ საღვთისმეტყველო უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის მაღალკვალიფიციური პედაგოგიური კადრების მომზადება. დოქტორანტის პროფესიული უნარ-ჩვევების გამომუშავების მიზნით, დოქტორანტურის გეგმაში სემინარულ მუშაობასთან შედარებით, უპირატესობა ენიჭება არსებული სამეცნიერო ლიტერატურის მიხედვით რეფერატების მომზადებას, სხვათა მოსაზრებების კრიტიკულ ანალიზსა და აუდიტორიისადმი წარდგენის მეთოდოლოგიას.

დოქტორანტი ვალდებულია, ხელმძღვანელს დაწვრილებით წარუდგინოს შესრულებული სამუშაოს შედეგები რეფერატის, მოხსენებებისა და სტატიების სახით. სწავლების პროცესში დოქტორანტს თავდაპირველად მიეცემა საშუალება, მაქსიმალურად გამოავლინოს თავისი ცოდნა, დამოუკიდებელი აზროვნებისა და ანალიზის უნარი. შემდეგ ხელმძღვანელი ოპონენტის როლშიც წარმოგვიდგება: მისი მუშაობა დოქტორანტთან გაგრძელდება აქტიური დისკუსიის ფორმატით.

სასწავლო კომპონენტი; **60- კრედიტი**

**საგანმანათლებლო
პროგრამის
შედეგები და
კომპეტენციები
(დარგობრივი და
ზოგადი)**

ცოდნა და გაცნობიერება

სადოქტორო პროგრამის დასრულების შედეგად მკვლევარი დაუფლებული იქნება ღრმა და საფუძვლიან ცოდნას თეოლოგიაში, სახელდობრ, **ლიტურგიკაში**. სიღრმისეულად ეცოდინება დარგში შემუშავებული თეორიული და კვლევითი მეთოდები, დარგის განვითარების ძირითადი კანონზომიერებები.

შეეძლება, შექმნილი ცოდნა და კვლევის მეთოდები მიაწოდოს აუდიტორიას და ფართო საზოგადოებას ზეპირად და წერილობით.

კურსდამთავრებულს ექნება მეცნიერების უახლეს მიღწევებზე დაფუძნებული ფართო, ღრმა და სისტემური ცოდნა **ლიტურგიკაში**, რაც შესაძლებლობას მისცემს მუშაობა წარმართოს საერთაშორისო სტანდარტის დონეზე, ობიექტური და ახლებური ხედვის საფუძველზე მოახდინოს ადეკვატური ორიენტაცია პრობლემატიკაში.

კურსდამთავრებულს შეეძლება დარგობრივი სამეცნიერო ტიპის ტექსტების შექმნა და შესაბამისი თანამედროვე სტანდარტების მიხედვით გაფორმება და არგუმენტირება აკადემიური ფორმით; სხვების პოზიციის შეფასებაგანხილვა კორექტული სახით; წერის დროს ადეკვატური ლექსიკისა და ენობრივი სტილის გამოყენება.

დოქტორანტურაში სწავლის პერიოდში დოქტორანტი დაეუფლება პედაგოგის უნარ-ჩვევებსა და მიღებული ცოდნისა და საკუთარი კვლევის შედეგების ეფექტური და გასაგები ფორმით წარდგენის უნარს, ასევე - სწავლების პროცესის წარმართვის უნარს და ელექტრონული სწავლების საფუძველზე საგანმანათლებლო ტექნოლოგიების საშუალებით.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი

კურსდამთავრებულს ექნება კვლევითი პროექტების განხორციელებისა და სწავლების, სხვადასხვა ტიპის წყაროებზე მუშაობის უნარი. თეოლოგიის დოქტორს შეეძლება იპოვოს კომპლექსური პრობლემების გადაჭრის გზები, შეიმუშაოს ახლებური კვლევითი და ანალიტიკური მეთოდები, მიდგომები, რომლებიც ახალი ცოდნის შექმნაზეა ორიენტირებული. შეეძლება დამოუკიდებლად აწარმოოს კვლევა თანამედროვე სამეცნიერო კვლევითი და ანალიტიკური მეთოდებით; შექმნას მეცნიერული ღირებულების მქონე საკვალიფიკაციო ნაშრომი და პუბლიკაციები; შექმნილი ცოდნა და კომპეტენციები წარმატებით გამოიყენოს პრაქტიკაში სამეცნიერო დაწესებულებაში თუ უნივერსიტეტში მუშაობისას. შეეძლება წარმატებული სამეცნიერო თანამშრომლობა მომიჯნავე დარგების წარმომადგენლებთან; შეეძლება გააანალიზოს და კრიტიკულად შეაფასოს როგორც თავისი, ასევე სხვათა სამეცნიერო საქმიანობის შედეგები; არა მარტო შეიძინოს და დააგროვოს ცოდნა, არამედ სხვებსაც გადასცეს იგი; შეეძლება კვალიფიციურად მოამზადოს დარგის ცალკეული დისციპლინის სასწავლო-მეთოდური მასალები;

დასკვნის უნარი

კურსდამთავრებულს ექნება ღრმა ანალიზისა და სინთეზური კვლევის უნარი; თეოლოგიური პრობლემატიკის გააზრებისა და ზუსტი საღვთისმეტყველო ანალიზის უნარი.

კომუნიკაციის უნარი

შეიძენს აკადემიურ და პროფესიულ საზოგადოებასთან წერილობითი და ზეპირი ფორმით მშობლიურ და უცხოურ ენებზე კომუნიკაციის, საკუთარი მოსაზრებებისა და არგუმენტების წამოყენების უნარს.

სწავლის უნარი

კურსდამთავრებული მიიღებს უახლეს მიღწევებზე დამყარებულ ცოდნას, რაც მას ხელს შეუწყობს შეისწავლოს და შეიმეცნოს ახალი იდეები, მზად იყოს არა მარტო სხვის მიერ შექმნილი ცოდნის მისაღებად, არამედ ახალი ცოდნის შესაქმნელადაც. შეეძლება წარმატებით აითვისოს კვლევის უახლესი მეთოდები, დამოუკიდებლად დაგეგმოს და მართოს სწავლისა და საკუთარი პროფესიული განვითარების პროცესი.

დასაქმების სფერო	დოქტორანტურის კურსდამთავრებულის მუშაობის უპირველესი და უმთავრესი სფეროა მართლმადიდებლურ საღვთისმეტყველო უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებები, აგრეთვე სასულიერო აკადემიები და სემინარიები, საღვთისმეტყველო ინსტიტუტები, სახელმწიფო და კერძო საკუთრებაში არსებული უმაღლესი სასწავლებლები და სამეცნიერო ცენტრები. შეეძლება მართლმადიდებლურ საღვთისმეტყველო უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის სალექციო კურსების წყვანა ლიტურგიკასა და ლიტურგიკულ ღვთისმეტყველებაში; ასევე შესაძლებლობა ექნება, იმუშაოს თეოლოგიის პრობლემატიკით დაინტერესებულ სახელმწიფო, არასამთავრობო და კერძო სტრუქტურებში, საერთაშორისო ორგანიზაციებში და ა.შ. სამეცნიერო კვლევების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა: თბილისის სასულიერო აკადემიისა და სემინარიის სასწავლო კათედრები; აკადემიისა და საპატრიარქოს ბიბლიოთეკები და სამეცნიერო კვლევითი ლაბორატორიები.

სტუდენტის სასწავლო საქმიანობა (დატვირთვა)

#	სადოქტორო პროგრამა ლიტურგიკა	საგნის სტატუსი	კრედიტების განაწილება სემესტრების მიხედვით					
	საგნების დასახელება		I	II	III	IV	V	VI
1	სადღისმსახურო ტიპიკონები	სავალდებულო	√	√				
2	ლიტურგიკული ღვთისმეტყველება	სავალდებულო		√				
3	სადმართო ლიტურგიები	სავალდებულო			√			
4	პასქალია	სავალდებულო	√					
5	დოქტორანტის სემინარი	სავალდებულო		√				
6	პროფესორის ასისტენტობა	სავალდებულო					√	
	არჩევითი კურსები							
7	ძველი ბერძნული ენა	არჩევითი	√	√	√			
8	ლათინური ენა	არჩევითი	√	√	√			
9	ძველი სომხური ენა	არჩევითი	√	√	√			
10	ქართული ლიტურგიკული ძეგლები	არჩევითი			√			
11	ლიტურგიკული ჰომილეტიკა	არჩევითი			√			
12	ქართული საეკლესიო გალობის ისტორია	არჩევითი			√			

სასწავლო კომპონენტი:

სასწავლო კომპონენტი (60 კრედიტი) დოქტორანტის სამეცნიერო და სასწავლო მეთოდური დახელოვნების მიზნით მოიცავს შემდეგ მოდულებს:

1. საგნობრივი კურსები
2. პროფესორის ასისტენტობა
3. დოქტორანტის სემინარი

კვლევითი კომპონენტი:

აქტივობის სახე
საწყისი ეტაპი: სადოქტორო თემის შერჩევა და გეგმის შედგენა. ბიბლიოგრაფიის შედგენა
საწყისი ეტაპი: ბიბლიოგრაფიაში წარმოდგენილ ნაშრომთა შესწავლა-ანალიზი
დისერტაციის მომზადების I ეტაპი
დისერტაციის მომზადების II ეტაპი
დისერტაციის მომზადების III ეტაპი
კოლოქვიუმი* (2)
სადისერტაციო ნაშრომის დახვეწა და დაცვა

ცოდნის საბოლოო შეფასების სქემა:

დოქტორანტის ცოდნის შეფასება. შეფასების ფორმა. შეფასების მეთოდი	- ლექციაზე აქტიურობის შეფასება; - დამუშავებული ლიტერატურის სისრულის, ლოგიკური აზროვნების, აზრის მკაფიოდ გადმოცემისა და მსჯელობის უნარის შეფასება პრაქტიკუმზე; - წერითი და ზეპირი მეტყველების კულტურის შეფასება პრაქტიკუმისა და გამოცდების დროს; - სალექციო თემების ათვისების უნარის შეფასება შუალედური გამოცდების დროს; - ცოდნის სინთეზისა და იდეების კონსტრუირების უნარის შეფასება ფინალური გამოცდის დროს.

დოქტორანტთა ცოდნის შეფასების სისტემა და კრიტერიუმები	სასწავლო კურსების ცოდნის შეფასება ხორციელდება 100-ქულიანი სისტემით და შემდეგი პრინციპებით	ხვედრითი წილი
	1. აქტიურობა. პრაქტიკული მეცადინეობების დროს შემოწმდება: აღქმის უნარი, სალექციო თემის დამუშავების სისრულე, დამოუკიდებელი მსჯელობის უნარი, დისკუსიის უნარი და სხვა.	0-20 ქულა
	2. I შუალედური. შუალედური შეფასება ტარდება წერითი ფორმით მე-6 კვირაში; ფასდება I-V კვირის საკითხების ცოდნისა და გაცნობიერების დონე, დამუშავებული ლიტერატურის სისრულე, ლოგიკური აზროვნების, აზრის მკაფიოდ გადმოცემისა და მსჯელობის უნარი, წერითი მეტყველების კულტურა.	0-25 ქულა
	3. II შუალედური. მეორე შუალედური შეფასებაც ტარდება წერითი ფორმით მე-11 კვირაში; ფასდება VI-X კვირის საკითხების ცოდნისა და გაცნობიერების დონე, დამუშავებული ლიტერატურის სისრულე, ლოგიკური აზროვნების, აზრის მკაფიოდ გადმოცემისა და მსჯელობის უნარი, წერითი მეტყველების კულტურა.	0-25 ქულა
	4. დასკვნითი გამოცდა: 0 - 30 ქულა. დასკვნითი გამოცდა ტარდება წერითი ფორმით სემესტრის დასრულების შემდეგ. ფასდება ყველა ძირითადი სალექციო საკითხის ცოდნისა და გაცნობიერების დონე. დამუშავებული ლიტერატურის სისრულე, ლოგიკური აზროვნების, აზრის მკაფიოდ გადმოცემისა და მსჯელობის უნარი, წერითი მეტყველების კულტურა. დასკვნით გამოცდაზე განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა ცოდნის სინთეზისა და ახალი იდეების კონსტრუირების უნარს.	0-30 ქულა
დასკვნით გამოცდაზე დაიშვება სტუდენტი, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით დაუგროვდება 51 ქულა.		

ქულების რაოდენობა	ნიშანი	შეფასება	დოქტორანტის ცოდნის შეფასების კრიტერიუმები
91-100	A	ფრიადი	სასწავლო კურსის ყველა კომპონენტის მოთხოვნა ზედმიწევნით არის შესრულებული. დოქტორანტი ავლენს საგნის ღრმა ცოდნას, ერუდირებულია, აქვს გამორჩეული ლოგიკური და დამოუკიდებელი მსჯელობის უნარი.
81-90	B	ძალიან კარგი	სასწავლო კურსის ყველა კომპონენტის მოთხოვნა კარგად არის შესრულებული (მცირე ხარვეზებით). დოქტორანტი ავლენს საგნის კარგ ცოდნას, ლოგიკურად და დამოუკიდებლად მსჯელობს.
71-80	C	კარგი	სასწავლო კურსის კომპონენტების მოთხოვნები ძირითადად შესრულებულია. დოქტორანტი ავლენს საგნის საკმაოდ კარგ ცოდნას, უმნიშვნელო შეცდომებს უშვებს დამოუკიდებლად მსჯელობისას.
61-70	D	დამაკმაყოფილებელი	სასწავლო კურსის მოთხოვნების შესრულების ხარისხი დამაკმაყოფილებელია (მნიშვნელოვანი ხარვეზებით). დოქტორანტი ავლენს საგნის საშუალო დონის ცოდნას. შეზღუდულია შესაბამისი თემატიკის ირგვლივ დამოუკიდებელი მსჯელობისას.
51-60	E	საკმარისი	სასწავლო კურსის მოთხოვნები შესრულებულია მინიმალურად. დოქტორანტი ავლენს საგნის ცოდნას საკმაოდ შეზღუდულ ფარგლებში. დამოუკიდებლად მსჯელობისას უშვებს ბევრ უზუსტობას.
41-50	FX	ვერ ჩააბარა	სასწავლო კურსის მოთხოვნები შესრულებულია მინიმალურად. დოქტორანტი ვერ ავლენს საგნის თეორიულ ცოდნას. პრაქტიკულად ვერ მსჯელობს განსახილველი საკითხების შესახებ.
0-40	F	ჩაიჭრა	მიუხედავად გამოცდაზე დაშვებისა (დაგროვილი აქვს არანაკლებ 21 ქულისა), დოქტორანტმა კრედიტის მიღებისათვის თავიდან უნდა გაიაროს სასწავლო პროგრამა.

დასკვნითი გამოცდა ჩაბარებულად ითვლება, თუკი დოქტორანტი გამოცდაზე მიიღებს მაქსიმალური ქულის ნახევარზე მეტს.

დოქტორანტის სემინარი

დოქტორანტის სემინარი ფასდება მაქსიმუმ 100 ქულით, შუალედური შეფასების (მაქსიმუმ 60) და დასკვნითი შეფასების (მაქსიმუმ 40) ქულების ჯამით.

№	შესაფასებელი კომპონენტები
1	საჭირო ინფორმაციაზე წვდომა. მაქსიმალური შეფასება - 15 ქულა
2	სემინარის თემის შესაბამისობა დარგის პრობლემატიკასთან. მაქსიმალური შეფასება - 15 ქულა
3	ჩატარებული კვლევის ხარისხი. მაქსიმალური შეფასება - 15 ქულა
4	ინფორმაციის ანალიზი და დასკვნები. მაქსიმალური შეფასება - 15 ქულა
5	სემინარის თემის აქტუალობა. მაქსიმალური შეფასება - 10 ქულა
6	მასალის ინფორმატიულობა, ანალიზი. მაქსიმალური შეფასება - 10 ქულა
7	კვლევის დასკვნები და შედეგები. მაქსიმალური შეფასება - 10 ქულა
8	თემის წარდგენის უნარი. მაქსიმალური შეფასება - 10 ქულა

დოქტორანტის ხელმძღვანელი ახორციელებს სასემინარო ნაშრომის შინაარსობრივი მხარის შუალედურ შეფასებას, დასკვნითი შეფასების მიზნით კი დოქტორანტის ნაშრომს აფასებს არანაკლებ 3 წევრისაგან შემდგარი კომისია, რომელსაც ქმნის შესაბამისი კათედრები. დასკვნით შეფასებაზე ნაშრომი დაიშვება, თუ მისი შუალედური შეფასება იქნება 11 ქულა ან მეტი. სემინარზე დასკვნითი ქულა განისაზღვრება კომისიის ყველა წევრის მიერ დაწერილი ქულების საშუალო არითმეტიკულით.

სემინარის უარყოფითი "FX" შეფასების შემთხვევაში (41-50 ქულა), დოქტორანტს ეძლევა უფლება იმავე სემესტრში განმეორებით წარადგინოს ნაშრომი დასკვნით შეფასებაზე. ძირითად და განმეორებით შეფასებას შორის არ უნდა იყოს 10 დღეზე ნაკლები.

სემინარის უარყოფითი "F" შეფასების შემთხვევაში (40 ქულა და ნაკლები), დოქტორანტი განმეორებით წარადგენს ნაშრომს არსებული წესის შესაბამისად.

შენიშვნა: კომპონენტების შეფასება მოხდება 100 ქულიანი სისტემით.

პროფესორის ასისტენტობა

პროფესორის ასისტენტობის ფორმატით დოქტორანტის მიერ ჩატარებული პრაქტიკული მეცადინეობისა და ჯგუფური სამუშაოს/დისკუსია - სემინარისა და პრეზენტაციის შემდეგ/ შეფასება;

№	შესაფასებელი კომპონენტები
1	პრაქტიკული/ლაბორატორიული/სემინარული მეცადინეობის ჩატარება/ბაკალავრიატში, მაგისტრატურაში/;
2	სტუდენტთა ჯგუფური მუშაობის ორგანიზება /ბაკალავრიატში, მაგისტრატურაში/;
3	ზოგიერთი სალექციო თემისათვის პრაქტიკული/ ლაბორატორიული/ სასემინარო/ სადემონსტრაციო მასალების მომზადება;
4	სტუდენტთა დისკუსიის ორგანიზება სემინარის დროს/ბაკალავრიატში, მაგისტრატურაში;
5	პროფესორის ხელმძღვანელობით შუალედური და დასკვნითი გამოცდისათვის საკითხების/ტესტების მომზადება;
6	სტუდენტთა ნაშრომების (საშუალო და დასკვნითი გამოცდების) გასწორება;
7	ელექტრონული სასწავლო კურსებისთვის მასალების მომზადება;
8	ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის სტუდენტებისათვის დახმარების გაწევა/კონსულტირება.

პროფესორის ასისტენტობის შეფასება ხდება დოქტორანტის ხელმძღვანელის მიერ.

უარყოფითი შეფასების "Fx" შემთხვევაში (41-50 ქულა), დოქტორანტს ეძლევა დამატებითი დავალებები და ფასდება იმავე სემესტრში არანაკლებ 10 დღის შემდეგ.

უარყოფითი შეფასების "F" შემთხვევაში (40 ქულა და ნაკლები), ასისტენტობის კურსის გავლა უნდა მოხდეს მომდევნო სემესტრში.

შენიშვნა: თითოეული პუნქტი ფასდება მაქსიმუმ 100 ქულით; დადებითად ითვლება შეფასება არანაკლებ 51 ქულისა. საბოლოო ქულის დაანგარიშება ხდება კრედიტების რაოდენობის გათვალისწინებითა და შეწონილი საშუალოს გამოყვანით.

დოქტორანტის კოლოკვიუმი

დოქტორანტის კოლოკვიუმის შეფასება ხორციელდება კათედრაზე შექმნილი, არანაკლებ 5 წევრისაგან შემდგარი დარგობრივი კომისიის მიერ, რომლის დამტკიცება ხდება კათედრის სხდომაზე. დოქტორანტის კოლოკვიუმი წარმოდგენილი უნდა იყოს წერილობითი სახით. კათედრის სხდომის ოქმში ასახული უნდა იყოს დოქტორანტის ნაშრომის შეფასება დადებითად ან უარყოფითად.

უარყოფითი შეფასების შემთხვევაში დოქტორანტს უფლება აქვს განმეორებით გაიტანოს ნაშრომი დარგობრივი კომისიის სხდომაზე. ძირითად და განმეორებით შეფასებას შორის არ უნდა იყოს 10 დღეზე ნაკლები.

საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი მატერიალური რესურსები	პროგრამის განხორციელებლად დოქტორანტებს შეეძლებათ ისარგებლონ თბილისის სასულიერო აკადემიისა და სემინარიის ბიბლიოთეკით. პროგრამის წარმატებით განხორციელებისათვის, ლექციებისა და კონსულტაციების, სხვადასხვა ღონისძიების ჩატარებისათვის თბილისის სასულიერო აკადემიისა და სემინარიას აქვს საჭირო ფართი.
პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი ადამიანური რესურსები	მოცემული საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებისათვის თბილისის სასულიერო აკადემიისა და სემინარიას აქვს საჭირო ადამიანური რესურსები _ შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე აკადემიური და მოწვეული პედაგოგიური პერსონალი (მეცნიერ-მკვლევარები), რომლებსაც აქვთ პროგრამით გათვალისწინებული სწავლების შედეგების მიღწევისათვის აუცილებელი სპეციალური განათლება და პროფესიული გამოცდილება.

სწავლების მეთოდები	სწავლის მეთოდები უზრუნველყოფს პროგრამით გათვალისწინებული შედეგების მიღწევას. გამოყენებული იქნება სწავლების ისეთი მეთოდები, რომლებიც ხელს შეუწყობენ საჭირო კომპეტენციების ჩამოყალიბებას: ლექცია, სემინარები, პრაქტიკული სამუშაოები, კოლოკვიუმები, დისკუსიები და დებატები, ანალიზისა და სინთეზის მეთოდი, წიგნზე მუშაობის მეთოდი, სწავლებისა და საინფორმაციო ტექნოლოგიების ჩართვა. დოქტორანტის წინაშე დასახული რთული პრობლემების გადაჭრა კვლევის ერთი რომელიმე, ცალკე აღებული მეთოდის გამოყენებით შეუძლებელი იქნება. ამიტომ კვლევის პროცესში დოქტორანტი გამოიყენებს თანამედროვე მეთოდების ერთობლიობას.

სადისერტაციო ნაშრომის შეფასება

სადისერტაციო ნაშრომის საბოლოო შეფასება მიიღება, როგორც ექსპერტთა საბოლოო შეფასების (მაქსიმუმ 20 ქულა), რეცენზენტთა საბოლოო შეფასებისა (მაქსიმუმ 40 ქულა) და სადისერტაციო კომისიის შეფასების (მაქსიმუმ 40 ქულა) ქულათა ჯამით. საბოლოო შეფასების მაქსიმალური ქულაა 100.

დადებითი შეფასება:

- (A) ფრიადი (*summa cum laude*) შესანიშნავი ნაშრომი (91-100) ქულა;
- (B) ძალიან კარგი (*magna cum laude*) შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აღემატება (81-90 ქულა);
- (C) კარგი (*cum laude*) შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს აღემატება (71-80 ქულა);
- (D) საშუალო (*bene*) საშუალო დონის ნაშრომი, რომელიც წაყენებულ ძირითად მოთხოვნებს აკმაყოფილებს (61-70 ქულა);
- (E) დამაკმაყოფილებელი (*rite*) შედეგი, რომელიც, ხარვეზების მიუხედავად, წაყენებულ მოთხოვნებს მაინც აკმაყოფილებს (51-60 ქულა);

უარყოფითი შეფასება:

- (FX) არადამაკმაყოფილებელი (*insufficient*) არადამაკმაყოფილებელი დონის ნაშრომი, რომელიც ვერ აკმაყოფილებს წაყენებულ მოთხოვნებს მასში არსებული მნიშვნელოვანი ხარვეზების გამო (41-50 ქულა);
- (F) სრულიად არადამაკმაყოფილებელი (*sub omni canone*) შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს სრულიად ვერ აკმაყოფილებს (0-40 ქულა).

დადებითი შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს ენიჭება თეოლოგიის დოქტორის აკადემიური ხარისხი.

დისერტაცია არ ითვლება დაცულად, თუ სადისერტაციო კოლეგიის წევრთა უმრავლესობა მას „არადამაკმაყოფილებლად“ (41-50 ქულა - *insufficient*) ან „სრულიად არადამაკმაყოფილებლად“ (40 ქულა და ნაკლები - *sub omni canone*) აფასებს.

არადამაკმაყოფილებელი შეფასების (FX) მიღების შემთხვევაში, დოქტორანტს უფლება აქვს სადისერტაციო საბჭოს წარუდგინოს განცხადება ნაშრომის გადამუშავებისა და დისერტაციის განმეორებითი დაცვის მოთხოვნის შესახებ. არადამაკმაყოფილებელი შეფასების (FX) მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს ენიჭება ერთი წლის განმავლობაში გადამუშავებული სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლება.

სრულიად არადამაკმაყოფილებელი შეფასების (F) მიღების შემთხვევაში დოქტორანტი კარგავს იმავე ნაშრომის წარდგენის უფლებას.

სემესტრების მანძილზე პროგრამით გათვალისწინებულ საგნებზე საათების განაწილება

ლიტურგიკა

№	სასწავლო კურსების დასახელება	საათები	საკონტაქტო საათები					სულ	დამოუკიდებელი საათები
			ლექცია	სემინარი	I და II შუალედური გამოცდა	დასკვნითი გამოცდა			
1	სადვთისმსახურო ტიპიკონები 1	125	15	24	4	2	45	80	
2	სადვთისმსახურო ტიპიკონები 2	125	15	24	4	2	45	80	
3	ლიტურგიკული ღვთისმეტყველება	125	15	24	4	2	45	80	
4	სადმრთო ლიტურგიები	125	15	24	4	2	45	80	
5	პასქალია	125	15	24	4	2	45	80	
6	დოქტორანტის სემინარი	250							
7	პროფესორის ასისტენტობა	125							
8	ძველი ბერძნული ენა 1	125	15	24	4	2	45	80	
9	ძველი ბერძნული ენა 2	125	15	24	4	2	45	80	
10	ძველი ბერძნული ენა 3	125	15	24	4	2	45	80	
11	ლათინური ენა 1	125	15	24	4	2	45	80	

12	ლათინური ენა 2	125	15	24	4	2	45	80
13	ლათინური ენა 3	125	15	24	4	2	45	80
14	ძველი სომხური ენა 1	125	15	24	4	2	45	80
15	ძველი სომხური ენა 2	125	15	24	4	2	45	80
16	ძველი სომხური ენა 3	125	15	24	4	2	45	80
17	ქართული ლიტურგიკული ძეგლები	125	15	24	4	2	45	80
18	ლიტურგიკული ჰომილეტიკა	125	15	24	4	2	45	80
19	ქართული საეკლესიო გალობის ისტორია	125	15	24	4	2	45	80

№	კვლევითი კომპონენტები, სხვა აქტივობები	საათები	საკონტაქტო საათები	დამოუკიდებელი საათები
II				
1.	საწყისი ეტაპი: სადოქტორო თემის შერჩევა და გეგმის შედგენა. ბიბლიოგრაფიის შედგენა	125	10	115
2.	საწყისი ეტაპი: ბიბლიოგრაფიაში წარმოდგენილ ნაშრომთა შესწავლა-ანალიზი	250	10	240
3.	დისერტაციის მომზადების I ეტაპი	500	10	490
4.	დისერტაციის მომზადების II ეტაპი	625	15	610
5.	დისერტაციის მომზადების III ეტაპი	500	10	490
6.	კოლოკვიუმი 1	250	10	240
7.	კოლოკვიუმი 2	250	10	240
8.	სადისერტაციო ნაშრომის დახვეწა და დაცვა	500	10	490

სწავლის შედეგების რუკა

სახელწოდება	ცოდნა და გაცნობიერება	ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	დასკვნის უნარი	კომუნიკაციის უნარი	სწავლის უნარი	დირექტულ-ბეზი
საღვთისმსახურო ტიპიკონები	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ლიტურგიკული ღვთისმეტყველება	✓	✓	✓			
საღმრთო ლიტურგიები	✓	✓	✓			
პასქალია	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ძველი ბერძნული ენა	✓	✓	✓			
ლათინური ენა	✓	✓	✓	✓	✓	
ქართული ლიტურგიკული ძეგლები	✓	✓	✓	✓		✓
ლიტურგიკული ჰომილეტიკა	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ადამიანური რესურსის განაწილება საგნების მიხედვით

არქიდიაკონი დემეტრე (დავითაშვილი)

ლიტურგიკული ღვთისმეტყველება

სადმართო ლიტურგიები

დეკანოზი ბიძინა გუნია

საღვთისმსახურო ტიპიკონები

პასქალია

ეკა დუღაშვილი

უცხო ენა (ძველი ბერძნული ენა)

ქართული ლიტურგიკული ძეგლები

ვიქტორია ჯუღელი

ლათინური ენა

გვანცა კოპლატაძე

ლიტურგიკული ჰომილეტიკა

სვიმონ ჯანგულაშვილი

ქართული საეკლესიო გალობის ისტორია

